

DE ECONOMETER

CONJUNCTUURBERICHT 4^e KWARTAAL 2016

provincie Gelderland

Het Nederlandse conjunctuurbeeld is volgens het CBS in december nog weer verder verbeterd. Na een lange aanloop van voorzichtig herstel begint de economie zo langzamerhand tekenen van een hoogconjunctuur te vertonen. Alle indicatoren presteren beter dan hun langjarige trend en het consumentenvertrouwen is sinds de hoogconjunctuur van 2007 niet meer zo hoog geweest. De afzet van de Nederlandse industrie blijft volgens de Nederlandse Vereniging van Inkoopmanagers sterk groeien, nu al 44 maanden op rij. De inkoop van materialen in december was sinds de start van het onderzoek in 2000 nog nooit zo hoog. Ook internationaal gezien kende de Nederlandse industrie een sterk en succesvol jaar. De groei van het Nederlandse BBP bedroeg in het derde kwartaal van 2016 2,4%, waarmee Nederland terug is in de top van de EU en van alle Noord- en Westeuropese lidstaten zelfs het beste presteerde. Het Bureau Economisch Onderzoek van de provincie Gelderland raamt de Gelderse groei voor geheel 2016 op 2,5%. Het CPB komt voor Nederland iets lager uit (2,1%) als gevolg van de afgenomen aardgas baten.

De aanhoudende conjunctuurverbetering begint nu ook op de arbeidsmarkt zichtbaar te worden. Het werkloosheidspercentage in Gelderland vertoont net zo als in Nederland sinds 2014 een dalende tendens, maar is nog wel ver verwijderd van het laagste niveau in 2008 (geschat niveau 4^e kwartaal 2016 5,1% vs. 3,3% in het 3^e kwartaal 2008). Het aantal nieuwe vacatures is intussen gestegen tot boven het niveau van voor de crisis. Het UWV karakteriseerde de situatie op de Gelderse arbeidsmarkt in het eerste kwartaal nog als ruim, maar in het tweede kwartaal was de spanning al weer toegenomen tot gemiddeld. Afgaande op de ontwikkelingen sindsdien zal er in het derde en vierde kwartaal op deelmarkten intussen sprake zijn van krapte.

De Conjuncturenquête Nederland brengt per provincie de belangrijkste ontwikkelingen en verwachtingen van het bedrijfsleven in kaart. De stemmingsindicatoren geven de richting aan waarin de economie zich volgens de ondernemers ontwikkelt. Daaruit blijkt dat ondernemers in Gelderland, net als in de voorgaande kwartalen, van alle provincies het meest positief en optimistisch gestemd zijn.

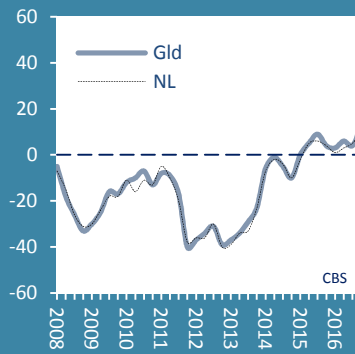
Conjunctuur enquête Nederland, begin 4^e kwartaal 2016 (CBS / KvK e.a.)
hoe donkerder de kleur hoe positiever en optimistischer het bedrijfsleven

Meer informatie - Menno Walsweer, Bureau Economisch Onderzoek - www.gelderland.nl/econometer

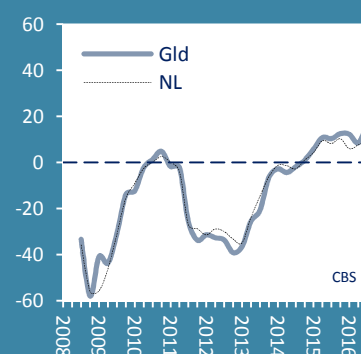
Consumentenvertrouwen

saldo van positieve en negatieve antwoorden (uitgedrukt in %), kwartaalcijfers

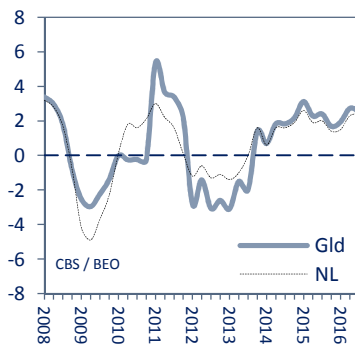
Economisch klimaat bedrijven

saldo van positieve en negatieve antwoorden (uitgedrukt in %), kwartaalcijfers

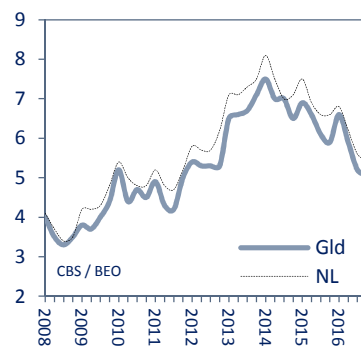
Economische groei

%-groei van het BBP ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

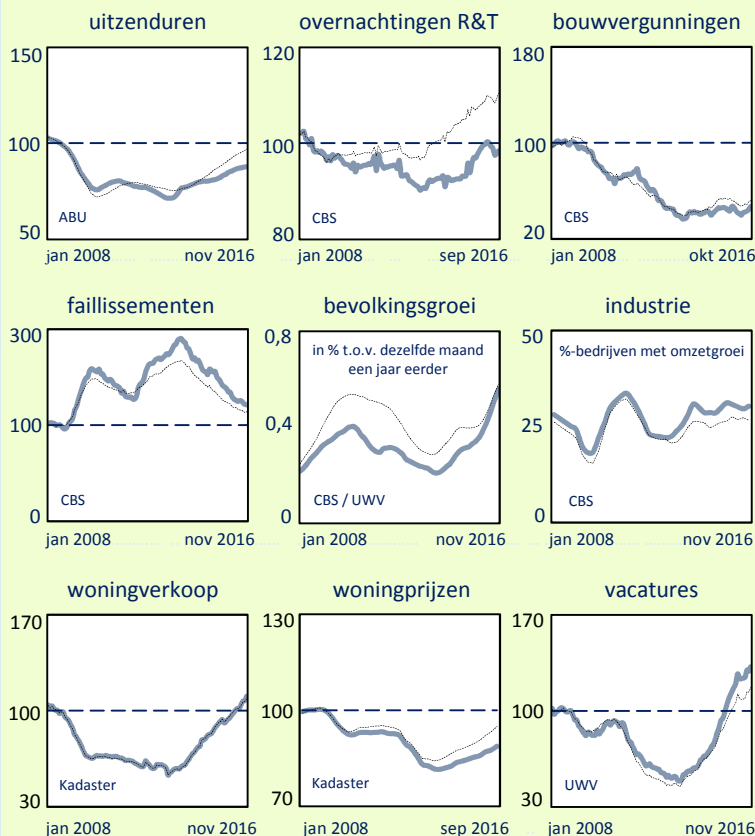
Werkloosheidspercentage

werkloosheid in % van de beroepsbevolking kwartaalcijfers

Trendbeeld Gelderse conjunctuur (voortschrijdend 12-maandsgemiddelde)

Gld (—) en NL (....) indexcijfer, jaargemiddelde niveau 2008 = 100

Gebruikte bronnen: zie grafiekjes, trendstijling Bureau Economisch Onderzoek, provincie Gelderland